

2019

Årligt statusbillede for tilsyn i anklagemyndigheden

Anklagemyndigheden skal gennem sit tilsyn med straffesagsbehandlingen sikre, at straffesagsbehandlingen hos politiet og anklagemyndigheden er faglig korrekt og ensartet, at afgørelser og beslutninger træffes på et objektivt og sagligt grundlag, og at enhver sag behandles så grundigt og hurtigt som muligt i lyset af sagens omfang, karakter og grovhed.

Tilsynet tilpasses det aktuelle risikobillede og virkeligheden. Derfor er der i 2019 sket en gennemgående ændring af anklagemyndighedens tilsynsmodel. Et centralt element i tilsynsmodellen er nu den centrale tilsynsplan, som består af generelle tilsynsområder og tematilsyn, og danner rammen om anklagemyndighedens tilsynsarbejde. Desuden udarbejder hver enkelt politikreds og statsadvokaturerne nu en lokal tilsynsplan, så lokale risici og udfordringer identificeres og følges op på.

I det følgende gøres status for hovedresultaterne af anklagemyndighedens tilsynsvirksomhed i 2019.

Marts 2020

Tilsynets hovedresultater

Generelle tilsynsområder

- Domfældelsesprocenten ligger stabilt omkring 87 procent, og den ligger således over kravet om målopfyldelse i 85 procent af sagerne.
- Den positive udvikling i sagsbehandlingstiden for VVV-sager (sager om vold, voldtægt og våben) fra 2018 er fortsat, og samlet set skete der målopfyldelse på dette område i 2019, hvor 75 procent af sagerne skulle gennemføres inden for de fastsatte frister.
- 2019 har været præget af, at flere politikredse har oplevet udfordringer i forhold til beholdningen af straffesager og sagsbehandlingstider på flere sagsområder. Særligt har behandlingen af sager om økonomisk kriminalitet været en udfordring i de fleste politikredse.
- Udviklingen i 2019 har samlet vist en større tilvækst af verserende anmeldelser uden sigtelse i politiet i sager om økonomisk kriminalitet. For øvrige kriminalitetstyper er det overordnet set lykkedes politikredsene at holde trit med udviklingen. I anklagemyndigheden er der med undtagelse af enkelte politikredse sket en stigning i antallet af verserende sager med sigtelse. De regionale statsadvokater har i den forbindelse haft drøftelser med de – enkelte – kredse, som har haft udfordringer med ganske høje sagsbeholdninger i anklagemyndigheden. Udviklingen i politikredsene vil også i 2020 blive fulgt nøje.
- I oktober 2019 blev der iværksat en handlingsplan for sager om personfarlig kriminalitet med mål om at nedbringe sagsbehandlingstiden samt at underrette den forurettede. De regionale statsadvokaters tilsyn med handlingsplanen viser generelt, at behandlingen af sager om personfarlig kriminalitet samt underretning af de forurettede skrider frem i alle politikredse som forudsat. Tilsynet har sikret fremdrift i behandlingen af de ældste sager om personfarlig kriminalitet, og allerede i 2019 er der konstateret en betragtelig reduktion i disse sager. Enkelte politikredse er særligt udfordrede af en stor sagsophobning, og statsadvokaterne har haft særlige bilaterale drøftelser med øverste ledelse i disse politikredse, ligesom de mest udfordrede politikredse fortsat vil blive fulgt tæt i 2020.
- Desuden har det alene været nødvendigt at gøre brug af varetægtsfængsling i isolation i ganske få tilfælde i 2019. Tilsynet med tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder har vist, at der fortsat er udfordringer på dette område, om end antallet ligger meget lavt.

Tematilsyn

- Der er i 2019 gennemført tematiserede tilsyn inden for områderne udeblivelsesdomme, voldtægt, videoafhøring af børn, stalking – tilhold, opholdsforbud og bortvisning – internetbedrageri samt digitale sexkrænkelser.
- Tematilsyn vedrørende sager om voldtægt, internetbedrageri og udeblivelsesdomme er afsluttede. De andre tematiserede tilsyn vil fortsat være temaer for anklagemyndighedens tilsyn i 2020.
- Opsamling på gennemførte tematilsyn offentliggøres løbende på anklagemyndighedens hjemmeside, og du kan se offentliggjorte opsamlinger [her](#).

Det lokale tilsyn

- Statsadvokaterne har ansvaret for at føre det løbende tilsyn med politikredsene.
- I 2019 har statsadvokaterne, i sager, som forelægges eller behandles af statsadvokaterne i 2. instans, givet feedback til politikredsene på enkeltsagsniveau, hvor det skønnes at have legalitets- eller kvalitetsmæssigt formål. Statsadvokaterne har i 2019 særligt fokuseret på feedback til politikredsene i sager med spørgsmål om særforanstaltninger til f.eks. psykisk syge. Statsadvokaterne har endvidere i 2019 gennemført et kvalitetsprojekt med undervisning i politikredsene for at løfte den anklagerfaglige kvalitet i sager med påstand om særforanstaltninger eller indbringelse heraf.
- Statsadvokaterne har i 2019 indgående fulgt politikredsenes sagsbeholdninger i både politisøjle og anklagemyndighed og har såvel løbende som på tilsynsbesøg haft dialog med kredsene om prioritering af sagerne, samt hvilke tiltag der i kredsene gøres for at holde trit med udviklingen.
- Endelig har statsadvokaterne godkendt politikredsenes lokale tilsynsplaner, hvor politikredsene ud fra en lokal væsentligheds- og risikovurdering har udvalgt typisk 3-5 lokale legalitets- eller kvalitetsprojekter. I 2019 har politikredsene lokalt arbejdet med eksempelvis udfordringer i forhold til sagsbeholdningen, kvalitet og kompetenceforhold i henlæggelsessager, afvikling af ældre sager samt andre projekter, som har sammenhæng med gennemførte tematilsyn.

- Rigsadvokatens tilsyn med de regionale statsadvokater har i 2019 været centreret om implementeringen af den nye tilsynsmodel. Rigsadvokaten har i tilsynet med de regionale statsadvokater i 2019 kunnet konstatere en tilfredsstillende opfyldelse af målkravene om afgørelse af tiltaleindstillinger og om forbedret produktivitet, og statsadvokaternes sagsbehandling har samlet set ikke givet anledning til særlige bemærkninger.
- Rigsadvokatens tilsyn med Statsadvokaten for Økonomisk og International Kriminalitet har i 2019 – i lyset af konkrete sager inden for forskellige sagsområder – været koncentreret om at sikre, at der er det rette fokus på sagsprocedurer. Rigsadvokaten har endvidere kunnet konstatere, at der er sket en nedbringelse af ældre sager.

For yderligere information om anklagemyndighedens tilsynsarbejde henvises til [anklagemyndighedens hjemmeside](#).

Initiativer og udviklingstiltag

Rigsadvokaten lancerede i 2019 en ny tilsynsmodel, som skal understøtte, at der tidligt identificeres og tages hånd om de udfordringer, der er, så tilsynet tilrettelægges, så der sættes ind dér, hvor der er størst behov for det. Der skal være bedre sammenhæng mellem resultaterne af tilsynet og de fremadrettede udviklingstiltag, som iværksættes. Som et led i den nye tilsynsmodel afholdes der kvartalstilsynsmøder med deltagelse af de regionale statsadvokater og Rigsadvokaten. På møderne drøftes status for tilsynet og aktuelle emner på baggrund af bl.a. datatræk, tendensanalyser mv. Samlet set skal møderne bidrage til en større proaktivitet i tilsynsarbejdet, så der hurtigt følges op med fornødne tiltag.

Et andet nyt tiltag, som blev iværksat i 2019, er, at hver enkelt politikreds og statsadvokaturerne skal lave en lokal tilsynsplan for egen løbende kvalitets- og legalitetskontrol. I den lokale tilsynsplan skal den enkelte politikreds og statsadvokaturerne identificere og følge op på lokale risici og udfordringer, ligesom den skal bidrage til at styrke dialogen mellem henholdsvis politikredsene og de regionale statsadvokater samt statsadvokaturerne og Rigsadvokaten om, hvilke områder der bør sættes fokus på ud fra en væsentligheds- og risikovurdering.

Tilsynsarbejdet i 2020 er også tilrettelagt ud fra den nye tilsynsmodel.

Rigsadvokatens bemærkninger

Det er Rigsadvokatens vurdering, at politikredsene i løbet af 2019 har været udfordrede.

Rigsadvokaten finder i den forbindelse anledning til at understrege, at resultaterne af anklagemyndighedens tilsyn i 2019 særligt skal ses i lyset af det sagspres, der har været på politiet og anklagemyndigheden og det øgede fokus på sager om personfarlig kriminalitet i form af handlingsplanen.

Samtidig finder Rigsadvokaten det positivt, at udviklingen i sagsbehandlingstiden i sager om vold, voldtægt og våben har været meget tilfredsstillende i 2019, og at behandlingen af sager om personfarlig kriminalitet skrider frem som forudsat i handlingsplanen i alle politikredse.

Rigsadvokaten finder således samlet set, at resultaterne af tilsynet i 2019 har været tilfredsstillende.
